

เอกสารประกอบการบรรยายครั้ง ๒

วิชายืม คำประกัน จำนอง จำน่า

สมัยที่ ๓๐ ปี ๒๕๖๐

โดย

วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไวยยะ

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกอง

ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

อ้างอิงจากคำบรรยายเนติฯ ภาคกลางวันของท่านอาจารย์ปัญญา ถนอมรอด

ทรัพย์สิน สิทธิ ข้อ ๑

บุคคลสิทธิ(หนี้) ข้อ ๒ -๓

ครอบครัวมรดก ข้อ ๘

กฎหมาย

นิติกรรมสัญญา

ละเมิด

จารีตประเพณี

ยึด คำ จำ ข้อ ๒ - ๓

๑. การเกิดสัญญาและผล

๒. ความสมบูรณ์(บุคคล-เจตนา-วัตถุประสงค์)

๓. เลิกสัญญาบททั่วไป

๔. มัดจำ - เบี้ยปรับ

๕. หนี้

ยึด คำ จำ ในข้อ ๕ บรรพ ๓

๑. ลักษณะสัญญา

(แบบ, หลักฐาน)

๒. ผลของสัญญา

๓. สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา

(ขอบเขตความรับผิดชอบ)

๔. การฟ้องบังคับ

๕. การเลิกหรือความระงับ

สถิติเนติ รวม ๔๘ สมัย (สมัย ๒๐ - ๖๕)

- ยืม ๖ ครั้ง
- คำ ๘ ครั้ง
- จำนวนอง ๑๓ ครั้ง
- คำ+จำนวนอง ๕ ครั้ง
- ยืม+คำ ๔ ครั้ง
- จำนวนำ ๓ ครั้ง,
- ยืม+จำนวนอง, จำนวนำ+จำนวนอง
- อย่างละ ๒ ครั้ง
- ยืม+จำนวนำ, ยืม+คำ+จำนวนอง+จำนวนำ,
คำ+จำนวนำ อย่างละ ๑ ครั้ง

สถิติเนติ รวม ๔๘ สมัย ยี่มออก ๑๔ ครั้ง

- ยี่ม ๖ ครั้ง ม.๖๔๓,๖๕๓,๖๕๔
- ยี่ม+คำ ๔ ครั้ง ม.๖๕๒,๖๕๓,๖๕๕
- ยี่ม+จำนอง ๒ ครั้ง ม.๖๕๓
- ยี่ม+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๔๐,๖๔๔
- ยี่ม+คำ+จำนอง+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๕๒

(สรุป ๖๕๒ - ๖๕๖)

ยืม

๑. นำเรื่องนิติกรรมสัญญาและหนี้มาใช้ด้วย

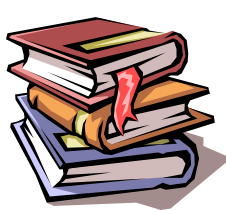
๒. ยืมใช้คงรูป

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ   ๒) หน้าของผู้ยืมใช้คงรูป
๓) ความรับผิดชอบผู้ยืมฯ   ๔) ความระงับของ ส.ญ.ฯ
๕) อายุความ

๓. ยืมใช้สิ้นเปลือง

- ๑) ลักษณะสัญญาฯ   ๒) หน้าของผู้ยืมใช้สิ้นเปลือง
๓) อายุความ

๔. กู้ยืมเงิน

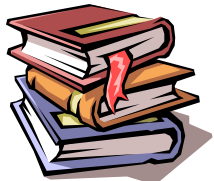

๓. ยืมมาใช้สินเปลือง

๑) ลักษณะสัญญา (ทรัพย์สิน+มีได้+โอน+ส่งมอบ)

๒) หน้าที่ผูกพัน (ม.๖๕๑+ม.๖๕๐ ต่อนทำย+ม.๖๕๒)

๓) อายุความ (ม.๑๕๓/๓๐+, ม.๑๕๓/๓๓(๒))

๓. ยืมใช้สินเปลือง

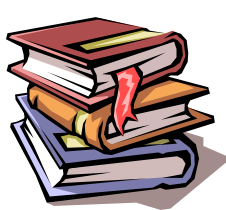
๑) ลักษณะสัญญาฯ (ม.๖๕๐)

(๑) ใช้ทรัพย์สินไปเพื่อประโยชน์ผู้ยืม

(๒) ไม่ต่างตอบแทนแต่มีค่าตอบแทนได้

(๓) โอนกรรมสิทธิ์

(๔) บริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน

๓. ยืมใช้สินเปลือง

(๑) ใช้ทรัพย์สินสิ้นไปเพื่อประโยชน์ผู้ยืม

- อาหาร, ของกิน, ของใช้หมดไป, ยา, เงินฯ

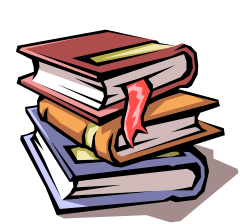
- ทรัพย์สินบางชนิดต้องดูเจตนาผู้สัญญา

ว่ายืมแบบใช้คงรูปหรือใช้สินเปลือง เช่น

ยืมธนบัตรที่มีลักษณะพิเศษ ฯ หรือกรณี

ยืมถังกะสีไปใช้คงรูปหรือใช้สินเปลือง

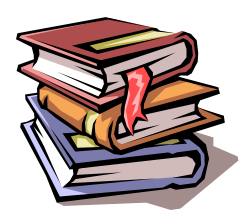

๓. ยืมใช้สินเปลือง

- เพื่อประโยชน์ของผู้ยืม

ฎ.๑๒๑๑/๒๕ ม.๖๔๐ และ ๖๕๐ ลักษณะ ๕ เรื่องยืม
เป็นกรณีที่ผู้ให้ยืมให้ผู้ยืมใช้สอยทรัพย์สินที่ยืมเพื่อ
ประโยชน์ของผู้ยืมหาใช่เพื่อประโยชน์ของผู้ให้ยืมไม่
การที่โจทก์ผู้ให้ยืมให้จำเลยยืมเงินไปเป็นการทดลองเพื่อ
ให้จำเลยนำไปใช้สอยในกิจการของโจทก์เป็นประโยชน์
ของโจทก์ผู้ให้ยืมเอง จึงปรับเรื่องยืมไม่ได้

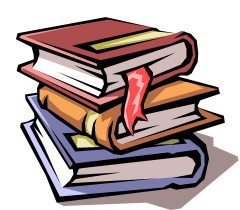

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๖๔๑๔/๕๑ จำเลยเป็นข้าราชการในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติโจทก์ และได้รับมอบหมายจากโจทก์ให้เป็นผู้ดำเนินการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา การที่จำเลยขอยืมจากโจทก์เพื่อนำไปใช้ในการอบรมลูกจ้างประจำโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว เป็นเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การทำสัญญาการยืมเงินเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของจำเลย จึงมิใช่เป็นการยืม

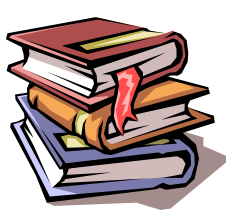

ตามลักษณะ ๕ (ฎ.๑๑๔๖/๓๘)

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๕๑๐/๒๐ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ผู้ยืมเงินทศรองจากโจทก์ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบข้อบังคับของโจทก์ ที่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ มอบฉันทะให้จำเลยที่ ๑ รับแทน แล้วจำเลยที่ ๑ ทุจริตยกออกไปโดยไม่ได้ติดตามควบคุมให้จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับให้มีการหักล้างเงินยืมภายในเวลาตามระเบียบข้อบังคับนั้น ถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ได้ปฏิบัติราชการโดย ประมาทเลินเล่อต้องร่วมรับผิดชอบจำเลยที่ ๑

๓. ยืมใช้สิ่งเบ็ดเสร็จ

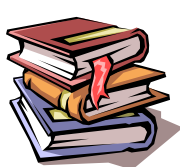
(๒) ไม่ต่างตอบแทนแต่มีค่าตอบแทนได้

- แม้ ๓.๓. ยืมใช้สิ่งเบ็ดเสร็จเป็นสัญญา

ไม่ต่างตอบแทน ผู้ยืมมีหนี้ต้องคืน

ทรัพย์สินที่ยืม แต่อาจมีค่าตอบแทนได้

เช่น ดอกเบี้ยตาม ๓.๓. กู้ยืมเงิน

๓. ยืมใช้สินเปลือง

(๓) โอนกรรมสิทธิ์

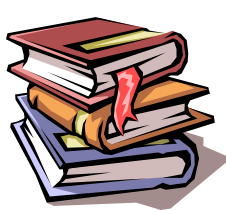
- เมื่อต้องโอนกรรมสิทธิ์จึงต้องเป็นเจ้าของ
ถ้าไม่ใช่เจ้าของก็ไม่มีกรรมสิทธิ์ที่จะโอน

แก่ผู้ยืม (ฎ.๕๐๕/๐๕)

- เว้นแต่พอจะถือได้ว่าเจ้าของยินยอม

ฎ.๗๕๔/๒๓, ๑๖/๓๔

- เมื่อกรรมสิทธิ์โอน แม้เกิดภัยพิบัติที่ผู้ยืมไม่ต้อง
รับผิดชอบผู้ยืมก็ต้องรับบาปเคราะห์นั้น เช่น ยืมมาแล้ว
เกิดไฟไหม้จากที่อื่นตามมา ผู้ยืมยังต้องรับผิดชอบ

๓. ยืมใช้สิ่งเบ็ดเตล็ด

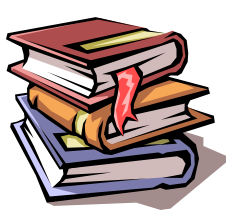
ฎ.๕๐๕/๐๕ จำเลยยืมไม้และสังกะสีของผู้ร้องเพื่อปลูกเรือนอาจ

ต้องเอามาบันทึกตอนตัดฟันแปรสภาพไปเป็นตัวเรือนและตามปกติ

เมื่อยืมมาใช้เช่นนี้ ก็หมายความว่าเอาทรัพย์สินนั้น ๆ มาขาดทีเดียว

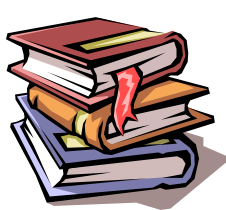
ไม่ใช่จะเอาทรัพย์สินนั้นไปคืนอีก จึงถือว่าเป็นการยืมใช้สิ่งเบ็ดเตล็ด

กรรมสิทธิ์ในเรือนนั้นโอนไปเป็นของจำเลยตาม ม.๖๕๐

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๑๖/๓๔ จำเลยที่ ๑ ทำสัญญากู้ยืมเงินโจทก์ไว้ แม้เงินกู้ที่จำเลยที่ ๑ รับไป จะเป็นเงินของมารดาโจทก์และมารดาโจทก์เป็นผู้มอบเงินกู้ให้แก่จำเลยที่ ๑ ก็เป็นเรื่องที่มารดาโจทก์มีเจตนาช่วย ออกเงินกู้แทนโจทก์ซึ่งเป็นบุตรโจทก์ในฐานะเป็นผู้ให้กู้จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้กู้ และฟ้องจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกัน

๓. ยืมใช้สินเปลือง

(๔) บริบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน

- ม.๖๕๐ ว.๒ “...บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบ...”

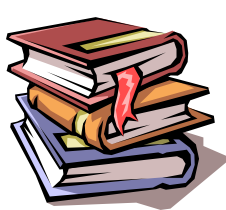
- ไม่โมฆะแต่ยังไม่เกิดผลผูกพัน

ยังไม่เกิดสิทธิและหน้าที่ตาม ส.ญ.

- ส.ญ. จะให้ยืมมีได้หรือไม่

เทียบ ฎ.๒๘๒๓/๒๕

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๒๕๒๓/๒๕ จำเลยเสนอโครงการจัดสรรฯ ให้โจทก์พิจารณาและร่วมทำ

พร้อมขออนุมัติเงินกู้ ต่อมาตกลงทำ“สัญญากู้เงิน”กับ“สัญญาให้ผู้ช้อกู้เงินฯ”

โดยจำเลยต้องจ่ายเงินค่าตรวจสอบบ้านที่จำเลยสร้างขึ้นทุกหลังๆละ๗๐๐บาท

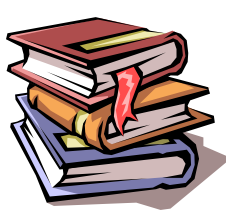
โจทก์มีหน้าที่หาเงินมาให้ผู้ช้อกู้ร้อยละ ๗๕ ของราคา จำเลยจะต้องให้ผล

ประโยชน์แก่โจทก์ร้อยละ ๒.๕ ของราคา สัญญาทั้ง ๒ ฉบับ จึงเป็นสัญญา

ต่างตอบแทนกันเป็นพิเศษยิ่งกว่าสัญญากู้ธรรมดา คู่สัญญามีสิทธิและหน้าที่

ต่อกัน ต่อมาโจทก์จำเลยตกลงเพิ่มวงเงินและปฏิบัติบ้างแล้ว โจทก์จะปฏิเสธ

ไม่ให้กู้เงินไม่ได้ เป็นการผิดสัญญา (ฎ.๘๖๐๒/๕๘)

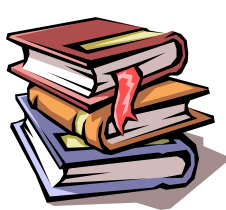

๓. ยืมมาใช้สินเปลือง

๑) ลักษณะสัญญาฯ (ทรัพย์สิน+มีได้+โอน+ส่งมอบ)

๒) หน้าที่ผูกพันฯ (ม.๖๕๑+ม.๖๕๐ ต่อนทำย+ม.๖๕๒)

๓) อายุความ (ม.๑๕๓/๓๐+, ม.๑๕๓/๓๓(๒))

๓. ยืมใช้สินเปลือง

๒) หน้าที่ผู้ยืมฯ (ค่าใช้จ่าย+คืน)

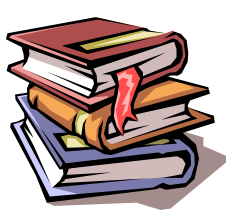
(๑) ม.๖๕๑ “คาถาชาธรรมเนียม...

ค่าส่งมอบและส่งคืน...ผู้ยืมเป็นผู้เสีย”

- ลักษณะเดียวกับยืมใช้คงรูป

- แต่ไม่มีหน้าที่สงวนหรือบำรุงเพราะ

กรรมสิทธิ์โอนเป็นของผู้ยืม

๓. ยืมใช้สินเปลือง

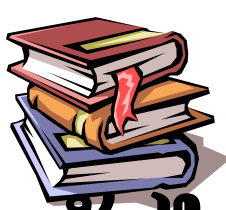
๒) หน้าที่ผู้ยืมฯ (ค่าใช้จ่าย+คืน)

(๒) ม.๖๕๐ ตอนท้าย “...คืนทรัพย์สิน
เป็นประเภท ชนิดและปริมาณ...นั้น”

- ต้องชนิดและคุณภาพเดียวกัน

- สถานที่ส่งคืน ตาม ม.๓๒๔ ตอนท้าย

คือ ณ ภูมิลำเนาของผู้ให้ยืม

๓. ยืมใช้สินเปลือง

- ถ้าไม่มีกำหนดเวลานั้น

- ม.๖๕๒ “...ผู้ให้ยืมจะบอกกล่าว...

ให้คืนทรัพย์สินภายในเวลาอันควร...”

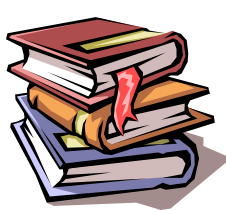
- บอกกล่าวให้คืนไม่คืนฟ้องได้

ไม่จำเป็นต้องบอกเลิกสัญญา (ฎ.๒๕๓๘/๓๘)

- จะฟ้องทันทีโดยไม่ต้องบอกกล่าวตาม

ม.๖๕๒ ก็ได้ (ฎ.๘๑๓๒/๕๑, ๕๑๘๒/๕๖)

(เนติ ๕๓) ถ้าบอกกล่าวผิดนัด ม.๒๐๔ว.๑)

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๘๑๗๒/๕๑ สัญญากู้เงิน ไม่ได้กำหนดเวลาชำระต้นเงินคืนไว้

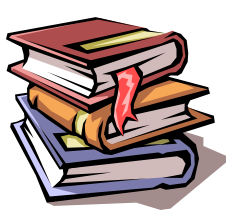
โจทก์ย่อมเรียกให้จำเลยชำระหนี้ได้โดยพลันตาม ม. ๒๐๓ วรรค ๑

และถือเป็นระยะเวลาที่ผู้ให้กู้อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้

อายุความจึงเริ่มนับแต่วันถัดจากวันทำสัญญากู้เงินแต่ละฉบับ

ซึ่งกฎหมายมิได้กำหนดอายุความการกู้ยืมเงินไว้โดยเฉพาะ

ต้องใช้อายุความทั่วไป ๑๐ ปี ตาม ม. ๑๕๓/๓๐

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๕๑๘๒/๕๖ ม.๖๕๒เป็นบทบัญญัติให้สิทธิผู้ให้ยืม

สำหรับกรณีที่ไม่สัญญาไม่มีกำหนดเวลาชำระคืนว่า

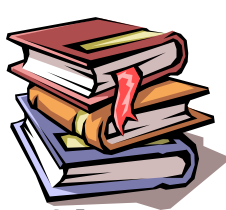
ผู้ให้ยืมจะบอกกล่าวแก่ผู้ยืมให้คืนเงินภายในเวลา

อันควรซึ่งกำหนดให้ในคำบอกกล่าวนั้นก็ได้เท่านั้น

ไม่ทำให้โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องหรือเรียกให้ผู้ยืมชำระ

หนี้ได้โดยพลัน จึงหาใช่ต้องเริ่มนับอายุความตั้งแต่

วันครบกำหนดตามหนังสือทวงถามของผู้ให้กู้ไม่

๓. ยืมใช้สินเปลือง

- ถ้ามีกำหนดเวลาคืนก็คืนตามกำหนดเวลา

มิฉะนั้นตกเป็นผู้ผิดนัด (ฎ.๑๗๓๘/๒๒, ๕๘๖๘/๔๓)

- แม้มีกำหนดเวลาแต่ตกลงว่าเรียกคืนเมื่อใด

ก็ได้ ก็ตกลงได้และเป็นไปตามนั้น(ฎ.๔๕๓๖/๕๑)

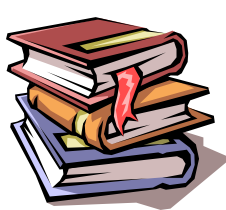
- แม้สัญญาให้ทวงถามก่อน แต่ถ้าผู้กู้ตายก็ฟ้องได้

โดยไม่ต้องทวงถาม (ฎ.๒๖๒๐/๑๗) และต้องฟ้องภายใน

๑ ปี นับแต่รู้หรือควรรู้ว่าตายตาม ม.๑๗๕๔ ว.๓

(ฎ.๘๘๑๑/๕๖, ๕๘๘๖/๔๔ (เนติศมัย ๕๕))

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฉ.๕๘๖๘/๔๓ หลักฐานการกู้ยืมเงินกำหนดระยะเวลา

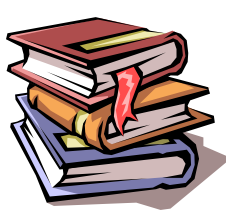
การชำระหนี้ในวันสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๓๗ ซึ่งก็คือ

วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๗ เมื่อครบกำหนดระยะเวลา

ดังกล่าวจำเลยไม่ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ จึงถือว่าจำเลย

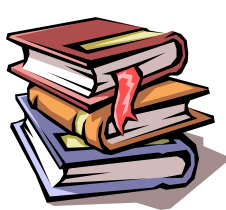
เป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ และ

โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัด

๓. ยืมใช้สินเปลือง

ฎ.๔๕๓๖/๕๑ สัญญากู้ยืมเงินที่มีข้อความว่า สัญญากู้ยืมเงิน
ได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ แต่ไม่ตัดสิทธิของผู้ให้กู้ที่จะเรียก
ร้องให้ผู้กู้ชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก่อนกำหนดก็ได้
ตามแต่ผู้ให้กู้จะเห็นสมควรโดยมิพักต้องชี้แจงแสดงเหตุ ผู้กู้
สัญญาว่าจะชำระหนี้ตามที่ผู้ให้กู้เรียกร้องทันที เป็นข้อตกลง
ที่เกิดขึ้นด้วยใจสมัครของลูกหนี้เอง หากเกี่ยวกับสังคมหรือ
ประชาชนไม่ จึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

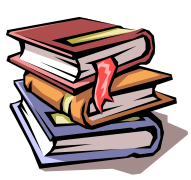

๓. ยืมมาใช้สินเปลือง

๑) ลักษณะสัญญาฯ (ทรัพย์สิน+มีได้+โอน+ส่งมอบ)

๒) หน้าที่ผูกมัดฯ (ม.๖๕๑+ม.๖๕๐ ต่อนทำย+ม.๖๕๒)

๓) อายุความ (ม.๑๕๓/๓๐+, ม.๑๕๓/๓๓(๒))

๓. ยืมใช้สิ่งเบ็ดเสร็จ

๓) อายุความ

(๑) กรณีทั่วไป การเรียกคืนไม่มีอายุความเรื่อง

ยืมกำหนดไว้ใช้ ม.๑๕๓/๓๐ อายุความ ๑๐ ปี

- วิธีนับอายุความก็ตามหลักทั่วไปและนำเรื่อง

อายุความสะดุดหยุดลงมาใช้ด้วย (ฎ.๓๒๒/๓๔)

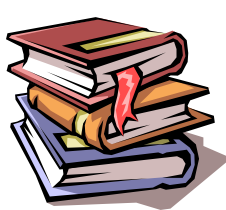
- ถ้าไม่มีกำหนดเวลาคืนและอนุমানไม่ได้

ก็เรียกได้โดยพลัน ม.๒๐๓ ฟ้องได้ไม่ต้อง

บอกกล่าว ม.๖๕๒ อายุความเริ่มนับตั้งแต่วันยืม

(ฎ.๘๑๓๒/๕๑, ๕๑๘๒/๕๖, ๘๘๑๑/๕๖)

- ถ้ามีกำหนดคืน อายุความก็เริ่มนับตั้งจากวันนั้น

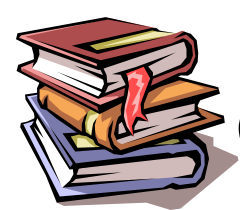

๓. ยืมใช้สินเปลือง

๓) อายุความ

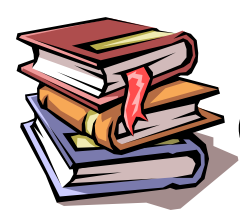
(๒) กรณีผ่อนชำระเป็นงวด ใช้ ม.๑๕๓/๓๓(๒) อายุความ ๕ ปี

ฎ.๑๑๕๒/๕๒ จำเลยที่ ๑ กู้ยืมไปจากโจทก์มีข้อตกลงผ่อนชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวด ถือได้ว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ ตกลงกำหนดวิธีชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินคืนโดยผ่อนทูนคืนเป็นงวดๆ สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงมีกำหนดอายุความ ๕ ปี ตาม ม.๑๕๓/๓๓(๒) (ฎ.๑๒๔๔๒/๕๓, ๑๕๑๕๘/๕๘)

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ๑) ลักษณะสัญญากู้ยืมเงิน
- ๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)
- ๓) กรณีเกี่ยวกับจำนวนเงิน
- ๔) ดอกเบี้ย (ม.๖๕๔-๕+พ.ร.บ.ห้ามฯ)
- ๕) การนำสืบการใช้เงิน
- ๖) กรณี ม.๖๕๖

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

๑) ลักษณะสัญญากู้ยืมเงิน

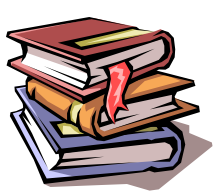
(๑) เป็นสัญญายืมใช้สิ้นเปลืองชนิดหนึ่ง

ที่ ก.ม.ให้ต้องมีหลักฐานการฟ้องและใช้เงิน
และอาจมีเรื่องดอกเบี้ย แต่จะเป็นกู้ยืมเงิน

หรือไม่ต้องพิจารณาเจตนาคู่สัญญาด้วย

- อาจแปลงหนี้ได้

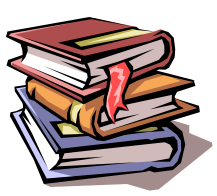
(ฎ.๒๕๔๒/๒๑, ๔๒๕๒/๒๘, ๔๔๑๑/๕๕)

๔ กู้ยืมเงิน

ฎ.๑๑๑๐๗/๕๕ การพิจารณาว่าเป็นนิติกรรมประเภทใด ต้องพิจารณาจากเจตนา แบบ เนื้อหาของสัญญาและความผูกพันคู่สัญญา สาเหตุที่ผู้เสียหายเข้าทำสัญญากับบริษัท ท. ก็เพราะมีเจตนากู้เงิน จากบริษัท ท. ที่อ้างว่าเป็นการร่วมลงทุน ก็ไม่ปรากฏว่าบริษัท ท.มีกิจการใดที่จะให้ร่วมลงทุน หรือผู้เสียหายได้ประโยชน์ใดจากการเข้าทำสัญญาร่วมลงทุน คงมีแต่การชำระเงินคืนเป็นรายวันตามที่กำหนด พฤติการณ์เห็นได้ชัดว่าเป็นการกู้เงิน ผู้เสียหายผ่อนชำระโดยรวมส่วนดอกเบี้ยอันเป็นผลประโยชน์ที่บริษัท ท. เรียกจากผู้เสียหายรวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นดอกเบี้ยที่เกินอัตราที่ ก.ม.กำหนด

๔ กู้ยืมเงิน

ฎ.๔๘๐๕/๔๐ โจทก์รับซื้อสัตว์น้ำจากผู้มีอาชีพประมง และยังให้ยืมเงินและทอดรองจ่ายค่าใช้จ่ายและค่าอุปกรณ์เกี่ยวกับเรือประมงของผู้ซึ่งนำสัตว์น้ำมาขายแก่โจทก์ การชำระคืนตกลงให้หักจากค่าปลาหรือสัตว์น้ำที่นำมาขาย จำเลยนำปลามาขายแก่โจทก์ โดยโจทก์ให้จำเลยยืมเงินและทอดรองจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเรือประมงของจำเลยไปก่อน เมื่อจำเลยนำสัตว์น้ำมาขายแก่โจทก์ โจทก์จึงคิดหักหนี้เงินที่จำเลยรับล่วงหน้าและทอดรองจ่ายไป ดังนี้ นิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยดังกล่าวมิใช่เป็นการกู้ยืมแต่เป็นการรับเงินไปเป็นทุนหมุนเวียนในการทำการประมงของจำเลย (ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ โจทก์ก็มีอำนาจฟ้อง)

๔ กู้ยืมเงิน

ฎ.๑๔๘๓๕/๕๖ แม้มีการทำสัญญาเช่าซ้อก็เป็นเพียงนิติกรรม

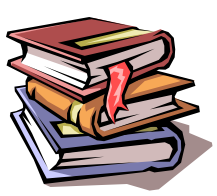
อำปรางการกู้ยืมเงินที่แท้จริง โดยการกู้ยืมเงินดังกล่าวคิดผล

ประโยชน์เป็นดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราร้อยละ ๘๐ ต่อปี เกิน

อัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานร่วมกับ

พวกให้กู้ยืมเงินโดยเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

(เทียบ ฎ.๒๔๘๐/๕๕, ๑๐๒๕/๓๒, ๔๖๘๖/๕๒)

๔ กุ้ยยมเงิน

กรณีต่อไปนี้เป็นกุ้ยยมเงิน (ไม่ต้องใช้หลักฐาน)

- ยืมเงินทดรองจ่ายในหน่วยงาน (ฎ.๑๒๑๑/๒๕)
- ส.ญ.เดินแชร์ (ฎ.๒๐๑๓/๓๗, ๑๓๖๑/๕๒)
- ส.ญ.บัตรเครดิต (ฎ.๗๓๕๔/๔๖(ป), ๑๕๑๗/๕๐)

๑) ลักษณะสัญญากู้ยืมเงิน

(๒) ต้องมีการส่งมอบเงินที่ยืม(โดยตรงหรือปริยาย)

- ถ้าไม่ส่งมอบถือว่าไม่บริบูรณ์

- ส่งมอบโดยตรง

ฎ.๕๕๓๗/๕๗ เมื่อข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยได้รับเงินตามหนังสือ ส.ญ.กู้เงิน หนังสือ ส.ญ.กู้เงินทั้งสองฉบับจึงไม่ชอบด้วย ม.๖๕๐ ว.๒(ฎ.๑๐๔๑๕/๕๗) ส่งมอบภายหลังได้)

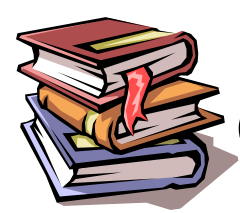
- ส่งมอบโดยปริยาย

ฎ.๗๒๗๕/๔๖ ชำระหนี้ที่ผู้กู้มีต่อ ส.แทนผู้กู้ไป

ฎ.๔๒๕๒/๒๘ ผู้จะซื้อทำ ส.ญ.กู้แทนการวางมัดจำเงินสดตาม ส.ญ.จะซื้อที่ดิน แล้วผู้จะซื้อผิด ส.ญ.

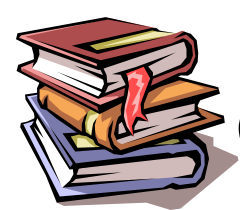
ฎ.๓๒๐๕/๕๐ แปลงหนี้ค่าที่ดินที่ซื้อขายที่ค้างเป็นกู้ยืมเงิน

ฎ.๑๐๒๒๗/๕๑ นำหนี้ค้างชำระที่ชอบด้วย กม.มาเป็นต้นเงินทำ ส.ญ.กู้กันใหม่ ถือว่าส่งมอบเงินที่กู้ยืมแล้ว

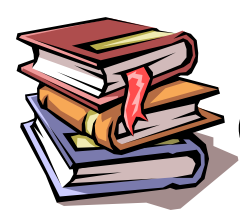
๔ กุ๊ยมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๔๔๑๑/๕๕ เดิมจำเลยที่ ๒ กุ๊ยมเงินโจทก์จนทำ ส.ญ.เงินกู้กัน
ต่อมาโจทก์กับจำเลยที่ ๒ คัดยอคหน้าค้างชำระแล้วจำเลยที่ ๑ ทำ
หนังสือ ส.ญ.กู้เงินแทน โดยจำเลยที่ ๒ ทำหนังสือ ส.ญ.คำประกัน
แก่โจทก์ ถือว่าเป็นการตกลงแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวลูกหนี้
จากจำเลยที่ ๒ มาเป็นจำเลยที่ ๑ ถือว่าจำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้เงินและได้
รับเงินตามหนังสือ ส.ญ.กู้เงินแล้ว หนี้ใหม่จึงสมบูรณ์

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ฎ.๓๓๘๑/๓๓ **ไม่รู้ว่าศาลจะตีราคาประกันเท่าใด จึงเป็นหน้าที่ไม่แน่นอนและไม่อาจทำสัญญากู้เงินเพื่อประกันหนี้นั้นได้**
- ฎ.๔๖๘๔/๓๖ **โจทก์เอาเงินฝากค้ำประกันการกู้เงินจำเลยที่ ๑ ต่อธนาคารโดยให้จำเลยที่ ๑ ทำ ส.ญ.กู้เงิน ๘๐,๐๐๐ บาทเพื่อประกัน ถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ได้รับเงินตามหนังสือสัญญาฉบับแต่ธนาคาร ได้หักเงินจากบัญชีเงินฝากของโจทก์ชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑**
- **แม้มีการส่งมอบเงินแล้ว ไม่ว่าจะส่งมอบโดยตรงหรือโดยปริยาย ถ้าไม่มีหลักฐานก็ฟ้องไม่ได้ แต่ ส.ญ.บริบูรณ์แล้ว มีหนี้กันแล้ว**

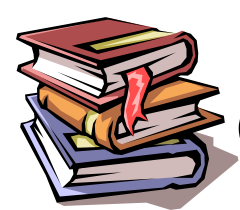

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ส่งมอบไม่ครบ

ฉ. ๗๒๒๕/๕๒ ศ.ญ. ระบุ ๕ แสน มีมูลค่าหนี้เดิม
เพียง ๑.๕ แสน สมบูรณ์ ๑.๕ แสน

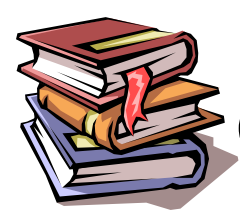
ฉ. ๘๐๗๖/๕๖ ศ.ญ. ระบุ ๗ แสน มอบเงินให้
เพียง ๔.๓ แสน สมบูรณ์ ๔.๓ แสน ไม่ปลดอม

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

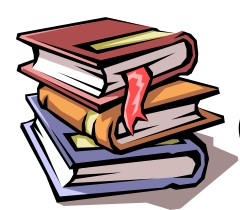
ฎ.๒๓๓๕/๔๘ จำเลยกู้เงินโจทก์ไป ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยได้ติดต่อขอ
กู้เงินโจทก์อีก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโจทก์กับจำเลยได้ทำหนังสือสัญญากู้ยืม
เงินโดยรวบรวมเอาจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยกู้จากโจทก์ไปก่อน
หน้านั้นเข้าไว้ด้วย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท แม้การกู้เงินจำนวน
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในภายหลังจะไม่เกิดขึ้น หนังสือสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวก็
ยังมีผลสมบูรณ์บังคับกันได้ในหนี้จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่มีการกู้ยืมกันจริง
และถือว่าโจทก์มีหลักฐานเป็นหนังสือที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีในหนี้เงิน
กู้ยืมจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วตาม ม.๖๕๓ ว.๑ (เนติ ๖๖)

๔ กุ้ยมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๑๓๗๐๗/๕๘ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยกุ้ยมเงินโจทก์เพียง ๑๐,๐๐๐ บาท และจำเลยมีตัวจำเลยและนาย ช.เบิกความสอดคล้องกันว่า โจทก์บังคับให้จำเลยทำสัญญาว่าจะกุ้ยมเงินโจทก์ไป ๑๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่ยอมทำสัญญา จะแจ้งเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยในข้อหาฉ้อโกง การที่โจทก์บังคับให้จำเลยทำสัญญากุ้ยมเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ความจริงกุ้ยมเงินกันเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์จึงไม่อาจแสวงหาผลประโยชน์จากสัญญาที่ทำขึ้นโดยไม่สุจริต ปัญหาว่าโจทก์ใช้สิทธิโดยสุจริตหรือไม่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ (พิพากษากลับยกฟ้องโจทก์)

๔ กุฎีมณเฑียร (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

๑) ลักษณะสัญญากุฎีมณเฑียร

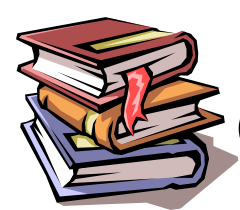
๒) หลักฐานการกุฎีมณเฑียร (ม.๖๕๓)

๓) กรณีเกี่ยวกับจำนวนเงิน

๔) ดอกเบี้ย (ม.๖๕๔-๕+พ.ร.บ.ห้ามฯ)

๕) การนำสืบการใช้เงิน

๖) กรณี ม.๖๕๖

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

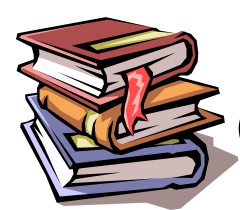
๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)

(๑) กว่า ๒๐๐๐ บาท ไม่มีฟ้องไม่ได้

(๒) ใช้แค่หลักฐาน

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

(๔) หลักฐานขอให้มีก่อนฟ้อง

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)

(๑) กว่า ๒๐๐๐ บาทไม่มีฟ้องไม่ได้

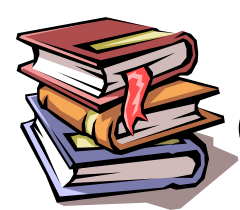
- ฟ้องไม่ได้หมายถึงเฉพาะกรณีฟ้อง
เรียกตาม ส.ญ.กู้ยืม อ้างมูลหนี้อื่นได้

- ไม่มีหลักฐานแต่มอบเงินกันแล้ว

หนี้เงินกู้ยืมก็สมบูรณ์ มีจำนองเป็น
ประกันได้ บังคับผู้จำนองได้

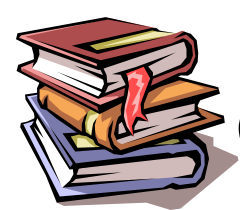
(ฉ.๑๖๐๔/๓๖) (เนติ ๔๗)

แต่ผู้ค้ำประกันยกขึ้นต่อสู้ได้(เนติ ๔๘)

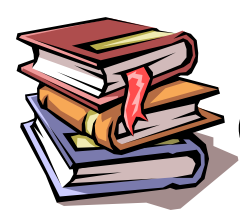
๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๑๑๕๐/๓๘ โจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้
ตามตัวสัญญาใช้เงินซึ่งมีมูลหนี้จากที่จำเลยที่ ๑
กู้ยืมเงินจากโจทก์หาใช้ฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ชำระ
หนี้กู้ยืมเงินโดยตรงไม่จึงไม่จำเป็นต้องมีหลักฐาน
แห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็น
สำคัญมาเป็นพยานต่อศาล

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๑๖๐๔/๓๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกัน
หนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ แม้การกุญแจเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย
ก็เพียงต้องห้ามมิให้ฟ้องบังคับคดีเอากับจำเลยที่ ๑ เท่านั้นเมื่อหนี้
การกุญแจเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีอยู่จริงและสมบูรณ์ตาม
กฎหมาย ย่อมมีการจำนองเป็นประกันได้ตาม ม.๗๐๗, ๖๘๑ เมื่อโจทก์
ยังมิได้รับชำระหนี้ โจทก์ย่อมบังคับเอากับผู้จำนองได้ (เนติ ๔๗)

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ไม่มีหลักฐานการกุญแจเงินต่อผู้ไม่ได้ด้วย

ฎ.๓๘๗๔/๔๕ ม. ๖๕๓ ๖.๑ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้นั้น

หมายความรวมถึงการห้ามมิให้ยกขึ้นต่อสู้คดีด้วย เมื่อการกุญแจเงิน

๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยอ้างว่าโจทก์กับ ร. ร่วมกันกุญแจจากจำเลย

นั้นไม่มีหลักฐานแห่งการกุญแจเป็นหนังสือ จำเลยจึงไม่อาจอ้างการ

กุญแจเงินดังกล่าวขึ้นต่อสู้โจทก์เพื่อยึดถือโฉนดที่ดินของโจทก์ไว้ได้

๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)

(๒) ไม่มีแบบใช้แค่หลักฐานที่มีข้อความระบุว่า

- จำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ ๕,๐๐๐ บาท หรือ

จำเลยรับเงินหรือเป็นหนี้โจทก์ ๕,๐๐๐ บาทและจะคืนให้

หรือ จำเลยจะนำเงิน ๕,๐๐๐ มาใช้แก้โจทก์ (ฎ.๓๘๒๗/๕๖,

๒๘๘๒/๓๕, ๖๑๘๓/๕๖, ๘๐๗/๒๘, ๑๕๐๔/๓๑)

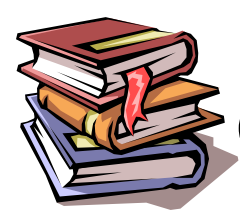
- แม้ระบุเพียงว่า “จำเลยกู้เงิน ๕,๐๐๐ บาท คืนวันที่ ๑ ธ.ค.

๒๕๖๐” แต่ได้ความว่าทำมอบให้โจทก์ก็มีความหมายใน

คำว่ากู้ยืมเงินโจทก์ ใช้เป็นหลักฐานการกู้ยืมเงินได้

(ฎ.๒๗๒๕/๒๖,๑๑๘๖๕/๕๕)

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

(๒) ไม่มีแบบใช้แค่หลักฐานที่มีข้อความระบุว่า

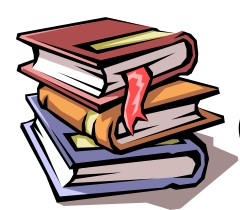
- ไม่ระบุจำนวนเงินไม่ได้

(ฎ.๘๒๓/๑๐, ๒๕๕๓/๒๕ (เนติ ๔๓))

- ม.๖๕๓ ว.๑ ไม่ได้บังคับว่าต้องระบุวันเดือนปีที่ทำ ส.ญ. หรือ
วันเดือนปีที่ครบกำหนดชำระเงินและอัตราดอกเบี้ยไว้ (ฎ.๑๘๘๓/๕๑)

- ถ้าฟังหลักฐานการรับเงินหรือระบุว่า “รับเงิน ๕,๐๐๐ บาท” ไม่ใช่

หลักฐานการกู้ (ฎ.๑๔๖๘/๑๑, ๑๔๗๑๒/๕๑, ๑๓๕๑๑/๕๖, ๑๕๗๕๕/๕๗)

๔ กุ้ยมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๑๓๒๑๘/๕๖ ส.ญ.ร่วมทุนมีเนื้อความว่า
จำเลยที่ ๑ ได้รับเงินไปจากโจทก์ ๖ ล้านบาท
และจะคืนเงิน ๖ ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย
ในวันที่ ๓ พ.ค.๒๕๔๘ โดยลงชื่อจำเลยที่ ๑
ผู้กู้ จึงเป็นหลักฐานแห่งการกุ้ยมเงิน

ฎ.๑๓๕๑๑/๕๖ ใบสำคัญจ่ายระหว่างโจทก์
กับจำเลยมีข้อความว่า โจทก์จ่ายเงินทดรอง
ให้จำเลย ๕ แสนบาท ไม่มีข้อความว่าต้อง
คืนเงินหรือต้องชำระดอกเบี้ยอย่างไร เมื่อใด
ไม่อาจรับฟังเป็นหลักฐานการกุ้ยมเงิน

กรณีระบุทำนองเพียง “จำเลยรับเงินยืมจากโจทก์” ให้ระวาง ดังนี้

ฎ.๓๕๒๗/๕๖ ใบรับเงินมีข้อความแสดงชัดว่าจำเลยที่ ๑ (พจก)

โดยจำเลยที่ ๒ ได้รับเงินยืมจากโจทก์ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทและ๕,๐๐๐,๐๐๐

บาท ตามลำดับ โดยมีจำเลยที่ ๒ ลงชื่อเป็นผู้รับเงิน ใบรับเงินดังกล่าว

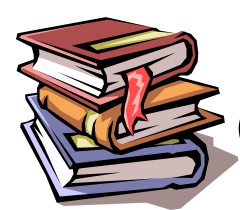
จึงเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินตาม ม.๖๕๓

ฎ.๑๕๗๕๕/๕๗ แม้ใบสำคัญจ่ายอ่านได้ความว่าโจทก์จ่ายเงินแก่จำเลย

โดยมีคำว่า “เงินยืม” แต่ไม่มีข้อความตอนใดให้อ่านเข้าใจได้ว่าเงินที่

จำเลยเซ็นรับไป จำเลยเป็นผู้กู้ยืมไปจากโจทก์แล้วจะใช้คืนให้ จึงไม่ใช่

หลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือตาม ม.๖๕๓ ว.๑

๔ กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๕๘๖๘/๔๓ จำเลยได้รับเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท จากโจทก์และทำบันทึกไว้ระบุว่า

เงิน ๔๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยเอาไป ถ่า ป.(พี่สาวจำเลย) ไม่ส่งให้ทันสิ้นเดือน

ร.ค. ๒๕๓๗ จำเลยจะคำประกันรับผิดชอบให้ ลงชื่อจำเลยผู้ยืมและโจทก์ผู้ให้ยืม

คำว่า “จำเลยจะคำประกันรับผิดชอบให้” หมายถึงจำเลยรับรองจะคืนเงินให้นั่นเอง

หากพิจารณาข้อความในเอกสารแล้ว จะได้ว่าจำเลยเป็นผู้กู้ยืมเงินไปจากโจทก์

ดังความตอนท้ายที่ลงชื่อว่าผู้ยืมและผู้ให้กู้ยืม และปรากฏข้อความว่าจำเลยได้รับเงิน

๔๐,๐๐๐ บาท ภายในสิ้นเดือน ร.ค. ๒๕๓๗ ถ้าพี่สาวจำเลยไม่ใช่ให้จำเลยรับรองและ

รับผิดชอบจะคืนให้กรณีจึงมีความหมายเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมตาม ม.๖๕๓ ๖.๑

- บันทึกรับแจ้งความ, คำให้การฯ ใช้ได้

(ฉ.๓๐๐๓/๓๘ , ๓๔๕๘/๔๖)

- ใช้หลายฉบับประกอบกันก็ได้แต่ถ้าไม่ได้

ความก็ใช้ไม่ได้ (ฉ.๒๕๕๓/๒๕)

- เช็คไม่ใช่หลักฐานการกู้(ฉ.๑๑๖๓๗/๕๖) เว้นแต่มี

ข้อความอื่นประกอบ (ฉ.๔๓๕/๕๓, ๒๔๐๕/๒๐)

ฉ.๗๐๕๐/๕๗ จำเลยทั้งสองตั้งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้

เงินกู้ที่จำเลยที่ ๒ กู้ยืมเงินจาก ฟ. โดยไม่มีการทำ

ส.ญ.กู้ยืมเงินไว้เป็นหลักฐาน ข้อความที่จำเลยที่ ๒

เขียนว่า เพื่อชำระหนี้เงินกู้ ไว้ด้านหลังเช็ค และลง

ลายมือชื่อไว้ ย่อมรับฟังได้เพียงว่า จำเลยที่ ๒ นำ

เช็คมาชำระหนี้เงินกู้เท่านั้น หากได้มีความหมายว่า

จำเลยที่ ๒ ได้กู้ยืมเงิน ฟ. ไม่ใช่หลักฐานการกู้เงิน

๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

- ลายมือชื่อผู้ให้กู้ปลอม พ้องได้ (ฎ.๖๕๓๐/๓๗ เนติ ๔๘)

- ผู้ลงชื่อแทนผู้ให้กู้ไม่มีอำนาจ พ้องได้(ฎ.๕๗๔๒/๓๕ พช๔๕)

- ผู้ให้กู้ไม่ได้ลงลายมือชื่อก็พ้องได้ (๒๔๘๔/๓๓ เนติ ๔๔)

- พ่อให้ลูกลงชื่อพ่อแทนพ่อผู้กู้ไม่ได้ (ฎ.๖๕๖/๒๒ เนติ๔๘)

- จำเลยเขียนว่า จำเลยได้ยืมเงินพี่ดา ๖๐,๐๐๐ บาท ถือไม่ได้ว่าชื่อจำเลยที่เขียนไว้เป็นการลงลายมือชื่อ เมื่อไม่มีลายมือชื่อจำเลยลงไว้ในฐานะผู้ยืม จึงไม่เป็นหลักฐานการกู้ พ้องไม่ได้ (ฎ.๑๕๘๕/๓๘) (จำเลยเขียนชื่อจำเลยที่หัวกระดาษ แต่ไม่ลงชื่อ ไม่เป็นหลักฐานการกู้ (ฎ.๑๔๑๕/๒๓))

๒) หลักฐานการกู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓)

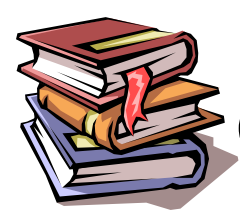
(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

- ลงชื่อเล่นก็พ้องได้ (ฎ.๓๑๔๘/๓๐, เทียบ ฎ.๑๑๕๘๔/๕๔)
- ๓.๑ ผู้กู้เขียน ส.ญ.คำฯว่า ที่ผู้กู้ได้กู้ ๖,๐๐๐ บาท จากผู้ให้กู้ ๓.๒ ยอมคำฯ
- ๓.๑ ผู้กู้ลงชื่อเป็นผู้เขียนถือเป็นหลักฐานการกู้ (๘๖๘/๐๖ เนติ๔๑, ๕๘)
- แม้ บ.กรรมการผู้จัดการลงลายมือชื่อและไม่ได้ประทับตรา ก็ตาม แต่บริษัทลูกหนี้ได้รับเงินกู้และจ่ายดอกเบี้ยเป็นการให้สัตยาบัน ถือว่าลงลายมือชื่อลูกหนี้ผู้ยืมแล้ว (ฎ.๑๕๐๔๖/๕๗)
- ถ้าไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลผู้ลงลายมือชื่อต้องรับผิดชอบ (ฎ.๑๗๕๘/๔๕)

ฎ.๓๒๖๒/๓๕ เมื่อจำเลยทั้งสองกู้ยืมเงินโจทก์ไปจริง การที่จำเลยที่ ๒ ซึ่งในสัญญาตอนต้นระบุว่าเป็นผู้กู้ลงลายมือชื่อในช่องพยานและจำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อในช่องผู้กู้ โดยไม่มีชื่อเป็นผู้กู้ในตอนต้นของสัญญา ทำให้เอกสารดังกล่าวไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมตาม ม.๖๕๓ ว.๑ ไม่จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบตามข้อความในเอกสารดังกล่าว

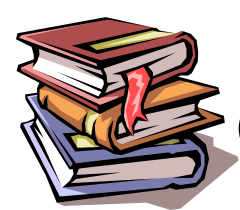
ฎ. ๓๐๓๕/๔๓ จำเลยมอบอำนาจให้ ก. ทำสัญญาจำนองเพื่อให้เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน และตามสัญญาจำนองมีข้อความระบุชัดเจนว่า คู่สัญญาตกลงให้ถือสัญญาจำนองเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินด้วย สัญญาจำนองดังกล่าวมีผู้รับมอบอำนาจจำเลยเป็นผู้ลงชื่อไว้แทนจำเลย ซึ่งมีผลเสมือนกับลายมือชื่อของจำเลย สัญญาจำนองย่อมมีผลเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่ผูกพันจำเลย (ฎ.๒๕๐๐/๕๐)

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ฎ.๓๗๖๖/๕๗ จำเลยลงชื่อในใบสมัครสินเชื่อคิกแคช พร้อมสัญญาให้สินเชื่อเงินสดคิกแคชระบุว่า จำเลย ผู้กู้ขอรับสินเชื่อเงินสดคิกแคชจากโจทก์ มีอัตราค่าธรรมนิยมและดอกเบี้ยตามที่ผู้ให้กู้กำหนด แม้มีได้ระบุจำนวนเงิน แต่มีข้อความว่าจำเลยขอรับวงเงินสินเชื่อเต็มตามที่โจทก์จะอนุมัติ ต่อมาโจทก์อนุมัติ ๕๐,๐๐๐ บาท และโอนเข้าบัญชีจำเลย จำเลยไม่ได้โต้แย้งว่าไม่ได้กู้หรือไม่ได้รับเงินกู้ ดังนี้ เอกสารดังกล่าว เมื่อพิจารณาประกอบกันเป็นหลักฐานการกู้ยืมแล้ว

๔ กุญแจเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

ข้อสอบที่เกี่ยวกับพยานรับรองลายพิมพ์นิ้วมือ ม.๘ ๖.๒

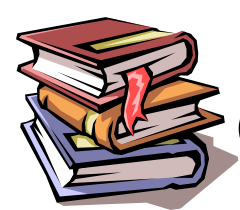
ฎ.๕๘๕/๒๓ โจทก์ซึ่งเป็นผู้ให้กู้และผู้เขียนสัญญากู้ลงชื่อ
เป็นพยานรับรองลายพิมพ์นิ้วมือของจำเลยผู้กู้ได้ ไม่มี ก.ม.

ห้ามมิให้ผู้ให้กู้ลงชื่อรับรองลายพิมพ์นิ้วมือของผู้กู้ (เนติ ๔๔)

ฎ.๑๑๕๔/๑๑ ไม่มีกฎหมายบัญญัติว่า ผู้รับรองลายพิมพ์นิ้วมือ
ต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ (อายุ ๑๔ ปี ได้) (เนติ ๔๑)

ฎ.๑๔๖/๐๓ พยานไม่จำเป็นต้องรู้ข้อความในเอกสาร (เนติ ๔๑)

ฎ.๑๓๖๐/๑๐ พยานรู้เห็นขณะกู้เงินกัน และขณะที่พยานรับรอง
ผู้กู้ก็ไม่โต้แย้ง แม้พยานไม่เห็นตอนที่ผู้กู้ลงลายพิมพ์นิ้วมือ
ก็ใช้ได้ (เนติ ๔๑)

๔ กุฎีมณเฑียร (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

๒) หลักฐานการกุฎีมณเฑียร (ม.๖๕๓)

(๔) หลักฐานขอให้มีก่อนฟ้อง

(ฎ.๒๓๓๕/๔๘, ๑๓๘๓๕/๕๓, ๑๗๘๒/๕๕

- ถ้าหลักฐานกุฎีมหาย ฟ้องได้โดย

นำสำเนาและพยานบุคคลมาสืบได้

(ฎ.๒๐๔/๓๘, ๒๐๓/๔๖)

ฎ. ๓๒๐๗/๕๘ แม้ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การทำนิติกรรมการยื่น
ขอกู้และทำสัญญากู้ตามฟ้องจะไม่ใช่ลายมือชื่อจำเลย แต่เป็น
ลายมือชื่อปลอมที่นาง ส.ภริยาจำเลยเป็นผู้ดำเนินการให้แทน
การที่จำเลยไม่ได้แย่งการหักเงินเดือนจำเลยชำระหนี้ จึงน่าเชื่อ
ว่าจำเลยได้รับเงินกู้จากโจทก์ครบถ้วนแล้ว การที่จำเลยได้รับเงิน
จากการกู้ยืมเงินที่มีลายมือชื่อปลอม จึงเป็นการรับเงินกู้ไว้โดย
ปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้และเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบ
จำเลยจึงต้องคืนเงินที่ค้างชำระให้แก่โจทก์ในฐานลามิควรรได้